

Strasburg, dnia 27.10.2015 r.
COM(2015) 610 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Program prac Komisji na 2016 r.

Czas na nieprzeciętne działania

Rok temu obecna Komisja otworzyła nowy rozdział. Na podstawie wytycznych politycznych¹ określiliśmy priorytety Komisji i zobowiązaliśmy się skoncentrować wysiłki na najważniejszych kwestiach, w odniesieniu do których obywatele oczekują od Europy zmian. Postanowiliśmy, że zmienimy tryb pracy oraz że będziemy podejmować działania w duchu otwartości i odpowiedzialności. Zaprosiliśmy Parlament Europejski i Radę do współpracy przy wprowadzaniu tych zmian w życie, ponieważ wspólne osiągnięcie wyników w obszarach, które naprawdę się liczą, stanowi jedyny sposób na odzyskanie wiary Europejczyków w to, że Unia istnieje po to, żeby im służyć.

Obywatele oceniają UE przez pryzmat tego, w jaki sposób poradzi ona sobie z najważniejszymi wyzwaniami, z którymi borykają się dziś jej społeczeństwa. Miejsca pracy, wzrost oraz luka inwestycyjna. Uchodźcy uciekający przed niestabilną sytuacją i wojną oraz poszukujący bezpiecznego schronienia. Zmiany klimatu i presja na zasoby naturalne. Nierówności, nietolerancja i poczucie braku bezpieczeństwa w niektórych częściach naszych społeczności. Realia globalnej współzależności oraz brak pewności co do tego, jakie miejsce przypadnie Europie w kształtującym się obecnie nowym porządku światowym.

Odpowiedzią na te wyzwania jest dziesięć priorytetów określonych w programie na rzecz zatrudnienia, wzrostu, sprawiedliwości oraz zmian demokratycznych, który stanowi zarówno deklarację misji Komisji Junckera, jak i podstawę naszego mandatu. Najważniejsze wydarzenia ostatniego roku – począwszy od wolniejszego niż oczekiwane ożywienia gospodarczego, poprzez potrzebę przywrócenia stabilności greckiej gospodarki, odczuwaną na naszych granicach zewnętrzną presję migracyjną oraz podsycającą ją niepewną sytuację u naszych sąsiadów, aż po ataki terrorystyczne na redakcję Charlie Hebdo oraz inne tego typu zdarzenia, które miały miejsce w Europie – wzmocniły tylko naszą determinację, aby skupić się na tych najważniejszych zagadnieniach oraz aby zająć się innymi sprawami w sposób odmienny niż dotychczas.

Zajęcie się innymi sprawami

W zeszłym roku zapowiedzieliśmy, że będziemy zajmowali się innymi sprawami i że skupimy się na tym, co jest najważniejsze. Od tamtego czasu określiliśmy naszą wizję i konkretne środki, które należy podjąć. Przybrały one postać planu inwestycyjnego, jednolitego rynku cyfrowego i unii energetycznej, Europejskiej agendy bezpieczeństwa, Europejskiego programu w zakresie migracji, unii rynków kapitałowych, planu działania na rzecz sprawiedliwego i wydajnego systemu opodatkowania przedsiębiorstw, nowej strategii handlowej oraz najnowszych wniosków mających na celu pogłębienie i wzmocnienie unii gospodarczej i walutowej. W tym tygodniu zamierzamy przedstawić naszą strategię jednolitego rynku towarów i usług², którą do końca roku planujemy uzupełnić o plany na rzecz zrównoważonej gospodarki o obiegu zamkniętym, mobilności pracowników oraz lepszego zarządzania granicami zewnętrznymi. Wszystkie te działania opierają się na opracowanym przez Komisję nowym Programie lepszego stanowienia prawa.

¹ http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_pl.pdf

² COM(2015) 550 z 28.10.2015.

W wyniku stałego dialogu z Parlamentem Europejskim i Radą zapoczątkowanego przez przewodniczącego w orędziu o stanie Unii wygłoszonym dnia 9 września³, niniejszy program prac określa podstawowe inicjatywy, które zostaną podjęte w ciągu kolejnych dwunastu miesięcy w celu wypełnienia tych zobowiązań⁴. Nie wszystko da się zrobić w ciągu jednego roku, ale nasze zobowiązanie stanowi merytoryczną podstawę dla prac ustawodawczych oraz ramy dla dalszych działań, które zostaną uwzględnione w kolejnych programach prac. W 2016 r. rozpoczną się prace przygotowawcze, w tym oceny, konsultacje i oceny wpływu.

Na pierwszym miejscu postawiliśmy zmiany legislacyjne, które – jeżeli zostaną szybko przyjęte – mogą mieć bezpośredni wpływ na tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy, na środowisko i dobrostan społeczny, a także na nasze bezpieczeństwo i zajmowane przez nas miejsce w świecie pełnym wzajemnych powiązań.

Wybierany w wyborach bezpośrednich Parlament Europejski i Rada złożona z ministrów poszczególnych rządów krajowych, czyli unijni współprawodawcy, przyjęli w bezprecedensowym tempie propozycje Komisji dotyczące Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), zmiany budżetu UE na 2015 r. w celu zwiększenia wsparcia finansowego w kontekście kryzysu związanego z uchodźcami, obejmującego 35 mld EUR pakietu dotyczącego zatrudnienia i wzrostu gospodarczego w Grecji oraz decyzji o relokacji w obrębie UE uchodźców potrzebujących ochrony międzynarodowej. Tego rodzaju wspólne wysiłki umożliwiające szybkie podjęcie najbardziej koniecznych działań nie powinny już być wyjątkiem, ale powinny stać się normą.

Przed opracowaniem niniejszego programu prac Komisja przeprowadziła intensywne i konstruktywne dyskusje ze swoimi partnerami instytucjonalnymi w celu wspólnego ustalenia, jakie obszary powinny się znaleźć w centrum uwagi. Nawet najlepsze wnioski niczego nie zmieniają, jeżeli dotyczące ich negocjacje będą trwały latami i nie dojdzie do osiągnięcia porozumienia. Dlatego też zidentyfikowaliśmy szereg istniejących wniosków, które zasługują na szybkie przyjęcie przez współprawodawców⁵. Z tego samego powodu zamierzamy wycofać pewną liczbę wcześniejszych wniosków Komisji, które straciły na znaczeniu, zostały zablokowane lub nie są wystarczająco ambitne. Dzięki temu będziemy mogli skoncentrować się na priorytetowych wnioskach, które mają realne szanse na przyjęcie⁶.

Działanie w sposób inny niż dotychczas

Nowe wyzwania wymagają nowych i ambitnych reakcji, przy czym nasze ambicje powinny dotyczyć nie tylko stawiania czoła obecnym wyzwaniom, ale przede wszystkim upewnienia

³ <http://ec.europa.eu/priorities/soteu>.

Zobacz także list intencyjny podpisany przez przewodniczącego i pierwszego wiceprzewodniczącego Komisji, skierowany do przewodniczących Parlamentu Europejskiego i Rady. Na tej podstawie odbyły się spotkania przewodniczącego z Coreperem w dniu 10 września, pierwszy wiceprzewodniczący przeprowadził dyskusję z Radą do Spraw Ogólnych w dniu 13 października, Komisja spotkała się z Konferencją Przewodniczących Komisji w dniu 6 października, a przewodniczący i pierwszy wiceprzewodniczący Komisji odbyli spotkanie z Konferencją Przewodniczących w dniu 20 października.

⁴ Załącznik I.

⁵ Załącznik III.

⁶ Załącznik IV.

się, aby tam, gdzie uzasadniona jest reakcja na szczeblu europejskim, nasze wspólne cele były realizowane jak najskuteczniej. Liczą się wyniki, a nie dobre intencje. Obecna Komisja zobowiązała się do lepszego stanowienia prawa, co oznacza, że analizuje ona bieżącą sytuację i pilnuje, aby UE podejmowała działania tylko wówczas, gdy rzeczywiście przyniosą one pozytywne skutki. Musimy więc być stale uważni i zapewnić, aby nasze prawodawstwo i programy wydatkowania były efektywne i adekwatne do potrzeb.

W wielu obszarach potrzebne jest wspólne podejście na szczeblu europejskim, jeśli chcemy osiągnąć nasze ambitne cele polityczne – wysoki poziom ochrony środowiska, wysokie standardy społeczne i normy zatrudnienia, bezpieczeństwo energetyczne, dobrze prosperującą gospodarkę przynoszącą korzyści wszystkim, a także politykę migracyjną, która odzwierciedla nasze wspólne wartości. Jednakże osiągnięciu tych celów nie będą służyć przepisy, które są przestarzałe bądź zbyt uciążliwe lub zbyt skomplikowane do stosowania w praktyce.

Sprawdzenie, czy nasze zasady rzeczywiście pozwalają osiągnąć założone cele w tych dziedzinach, nie jest czymś, czego należy się bać. Jest to okazja do poprawy – szansa, aby upewnić się, że reguły obowiązujące w takich obszarach jak przepisy w zakresie BHP są wykonalne i będą egzekwowane, tak że ustanowione przez nas wysokie standardy będą rzeczywiście miały zastosowanie we wszystkich zakładach pracy, z korzyścią dla wszystkich pracowników w całej Unii.

Dlatego właśnie zdecydowaliśmy się uwzględnić w niniejszym programie prac nasze plany przeprowadzenia przeglądu najważniejszych obszarów istniejącego prawodawstwa oraz zagwarantowania, że dzięki nim możliwe będzie wprowadzenie rzeczywistych zmian⁷. Proponujemy również uchylenie niektórych przepisów, które są już nieaktualne⁸. W tym samym duchu pragniemy wskazać obywatelom i przedsiębiorstwom nowe unijne przepisy, które wejdą w życie w trakcie nadchodzącego roku⁹.

Monitorowanie i – we właściwych przypadkach – egzekwowanie prawa europejskiego to jedno z najważniejszych zadań Komisji, któremu jednak politycy nie zawsze poświęcali tyle uwagi, na ile zagadnienie to zasługuje. Teraz to się zmienia. Intensyfikujemy działania w zakresie egzekwowania przepisów w dziedzinach o największym znaczeniu, na przykład naszych wspólnych przepisów dotyczących azylu, które muszą działać prawidłowo, jeżeli strefa Schengen bez granic wewnętrznych ma cieszyć się zaufaniem. Stosowanie wspólnych europejskich przepisów w praktyce oznacza działanie w ścisłej współpracy z podmiotami na wszystkich szczeblach – na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Aby osiągnąć cele jesteśmy zdecydowani wykorzystać w maksymalny sposób wszystkie dostępne narzędzia. W czasach, w których zapotrzebowanie na zasoby jest większe niż kiedykolwiek, budżet UE musi być ukierunkowany na wyniki. Podczas śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych poszukamy sposobów na lepsze ukierunkowanie finansowania na priorytety, takie jak wewnętrzny i zewnętrzny wymiar kryzysu związanego z

⁷ Załącznik II.

⁸ Załącznik V.

⁹ Załącznik VI.

uchodźcami. Ponadto Komisja proponuje strategię dotyczącą „budżetu UE ukierunkowanego na wyniki”, aby zadbać o to, by w przyszłości finansowanie było bardziej zorientowane na osiąganie wyników. Można zrobić jeszcze więcej w celu ułatwienia wykorzystania innowacyjnych instrumentów finansowych, istnieje też wiele obszarów, które można uprościć (zwłaszcza w odniesieniu do rolnictwa, europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz dalszych wysiłków w zakresie badań naukowych), a także w których można zwiększyć osiągane wyniki i wprowadzić działania łączące skuteczność funduszy z należytym zarządzaniem gospodarczym.

Łatwo stwierdzić, na czym skupi się Komisja w tym drugim roku swojego urzędowania: będzie ona w dużym stopniu zaangażowana w bardzo poważne zadania i skupi się na lepszym sposobie ich realizacji¹⁰, jednocześnie w mniejszym stopniu angażując się w sprawy mniejszej wagi, które nie wymagają wspólnych działań na szczeblu UE. Niniejszy program prac, opracowany na podstawie dziesięciu priorytetów określonych przez przewodniczącego Junckera na początku kadencji, potwierdza nasze zaangażowanie we współpracę z partnerami w Parlamencie Europejskim i Radzie w celu uzyskania wyników, których oczekują Europejczycy. Ze względu na wyzwania, przed którymi obecnie stoi Europa, nadszedł czas na nieprzeciętne działania.

1. Pobudzenie zatrudnienia, wzrostu i inwestycji

Historia pokazała, że Europejczycy mają wrodzone zdolności do ciężkiej pracy, wprowadzania innowacji, tworzenia i sprzedawania światu swoich pomysłów. Nie możemy sobie pozwolić na to, żeby stracić całe pokolenie posiadające te talenty i potencjał. Komisja będzie w dalszym ciągu wspierać państwa członkowskie w wysiłkach zmierzających do umożliwienia ludziom powrotu do pracy. Skoncentrowaliśmy na wstępie kwotę 1 mld EUR, która posłuży przyspieszeniu wdrażania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, której celem jest ułatwienie 650 tys. młodych ludzi znalezienia zatrudnienia, przyuczenia do zawodu, stażu lub dalszego kształcenia w całej Europie. Przedstawiliśmy państwom członkowskim wytyczne w celu lepszego udzielania osobom długotrwale bezrobotnym pomocy w powrocie do pracy.

Musimy wyposażyć Europejczyków w narzędzia, które pozwolą im przystosować się do potrzeb szybko zmieniającego się świata i powstających rynków pracy. Nasz Program na rzecz nowych umiejętności będzie promował inwestowanie w kapitał ludzki przez całe życie, począwszy od kształcenia zawodowego i szkolnictwa wyższego, przez znajomość technologii cyfrowych i zaawansowanych technologii, po umiejętności potrzebne do tego, aby obywatele aktywnie zaangażowali się we wprowadzanie zmian w swoich zakładach pracy i społeczeństwach. Zwrócimy szczególną uwagę na równowagę między życiem zawodowym a prywatnym dla pracujących rodziców w celu zwiększenia udziału kobiet w rynku pracy.

¹⁰ W tym kontekście w 2016 r. Komisja skupi działania informacyjne na swoich priorytetach, bazując na działaniach z zakresu komunikacji instytucjonalnej na 2016 r. zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2014-2020 (C(2015) 7346 z 27.10.2015).

Dyrektywa w sprawie kobiet w zarządach powinna zostać przyjęta w 2016 r., a Komisja będzie kontynuować konkretne prace służące promowaniu równości kobiet i mężczyzn.

Chcemy również umożliwić europejskim przedsiębiorstwom pełne wykorzystanie możliwości jednolitego rynku, a także wzrost i konkurencyjność w skali światowej. Potrzebują one do tego stabilnego finansowania, solidnego otoczenia biznesu i nowoczesnej infrastruktury. Rozpoczęto już realizację planu inwestycyjnego dla Europy. Uruchomiono Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), którego zadaniem jest zapewnienie wysokiej jakości inwestycji w celu dalszego pobudzenia europejskiej gospodarki, w tym w obszarze badań. Skoncentrujemy się teraz na poprawie środowiska inwestycyjnego i pogłębieniu jednolitego rynku, tak aby przynosił on Europejczykom większe korzyści, a jednocześnie aby ograniczyć liczbę przeszkód dla przedsiębiorstw i zadbać o odpowiednie środowisko dla innowacji.

Musimy zacząć działać już teraz, aby zapewnić Europie zrównoważony rozwój w przyszłości. Przedstawimy nowe podejście mające na celu zapewnienie wzrostu gospodarczego oraz zrównoważonego rozwoju społecznego i środowiskowego po 2020 r., z uwzględnieniem przeglądu strategii „Europa 2020” i wdrożenia wewnętrznych i zewnętrznych celów zrównoważonego rozwoju wyznaczonych przez Organizację Narodów Zjednoczonych.

Optymalizacja wykorzystania zasobów ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia ekologicznego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Począwszy od przyszłego roku będziemy realizować plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym w celu utworzenia jednolitego rynku ponownego wykorzystywania materiałów i zasobów, wspierając w ten sposób odchodzenie od gospodarki liniowej. Będzie to wymagało podjęcia działań na wszystkich etapach cyklu gospodarczego, począwszy od zaopatrzenia, poprzez produkcję, spożycie, gospodarowanie odpadami i recykling, po innowacje pozwalające wykorzystać możliwości biznesowe, które są efektywne pod względem gospodarczym i środowiskowym.

Zrównoważona przyszłość wymaga również przewidywania i łagodzenia zagrożeń dla zdrowego środowiska. Komisja będzie kontynuować prace na rzecz udzielenia państwom członkowskim pomocy w rozwiązaniu problemu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe oraz uczestniczyć w światowych wysiłkach na rzecz przeciwdziałania temu zagrożeniu. Rozpocznemy również prace przygotowawcze i zwiększymy konsultacje w zakresie oceny technologii medycznych, aby poprawić funkcjonowanie jednolitego rynku produktów leczniczych. Zakończymy złożony proces prowadzonych obecnie prac przygotowawczych mających na celu ochronę Europejczyków przed zagrożeniami związanymi z substancjami zaburzającymi gospodarkę hormonalną¹¹ i przeprowadzimy dalsze działania. Przegląd istniejącego prawodawstwa w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym dotyczącego czynników rakotwórczych i mutagenów, zwiększy efektywność i skuteczność unijnych ram dotyczących ochrony pracowników.

2. Połączony jednolity rynek cyfrowy

¹¹ Substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego to związki, które, w określonych dawkach, mogą zakłócić działanie systemu hormonalnego u ssaków.

Dobrze prosperująca gospodarka cyfrowa może rozszerzyć rynki i stworzyć nowe źródła zatrudnienia. Europa może stać się liderem w tym obszarze, jeżeli uda nam się przewyciężyć fragmentację, udoskonalić ofertę skierowaną do europejskich konsumentów oraz otworzyć nowe możliwości dla biznesu. Dlatego Komisja zaproponowała w maju 2015 r. Strategię jednolitego rynku cyfrowego dla Europy. Naszym celem jest przedstawienie wszystkich istotnych wniosków przed końcem 2016 r., tak aby Unia mogła osiągnąć w pełni funkcjonujący jednolity rynek cyfrowy w trakcie kadencji obecnej Komisji.

W grudniu przedstawimy naszą wizję bardziej nowoczesnego i bardziej europejskiego podejścia do prawa autorskiego w celu uwzględnienia rewolucji cyfrowej. Przedstawimy również wnioski dotyczące cyfrowego prawa umów. Dalsze inicjatywy w zakresie praw autorskich, blokowania geograficznego, swobodnego przepływu danych, chmury obliczeniowej oraz podatku VAT w handlu elektronicznym zostaną podjęte w 2016 r.

W następstwie porozumienia w sprawie wniosków dotyczących łączności na całym kontynencie, w tym zniesienia opłat za roaming do 2017 r., pracujemy nad kompleksowym przeglądem ram regulacyjnych dla telekomunikacji. Oprócz przeprowadzenia odpowiednich ocen REFIT, dokonamy również przeglądu dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, dyrektywy o przekazie satelitarnym i kablowym oraz rozporządzenia w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów w celu upewnienia się, że system faktycznie działa z korzyścią dla obywateli. Będziemy współpracować z pozostałymi uczestnikami procesu legislacyjnego, aby do końca roku osiągnąć porozumienie na temat reformy ochrony danych oraz dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa sieci i informacji – są to dwa niezbędne filary budowania zaufania i bezpieczeństwa w ramach rozwijającego się jednolitego rynku cyfrowego.

Naszym ambitnym celem jest i pozostaje¹² rozbicie istniejących sztywnych struktur krajowych w takich obszarach jak regulacja rynku telekomunikacyjnego, przepisy dotyczące praw autorskich i ochrony danych, zarządzania częstotliwościami i stosowania prawa konkurencji, przy pełnym uwzględnieniu różnorodności kulturowej. Tworząc połączony jednolity rynek cyfrowy, w trakcie kadencji obecnej Komisji możemy osiągnąć w Europie dodatkowy wzrost o wartości sięgającej nawet 250 mld EUR, dzięki czemu powstanie kilkaset tysięcy nowych miejsc pracy, zwłaszcza dla młodych osób, a także dynamiczne społeczeństwo oparte na wiedzy.

3. Stabilna unia energetyczna z perspektywiczną polityką w kwestii zmiany klimatu

W strategii na rzecz unii energetycznej Komisja określiła kluczowe działania niezbędne w celu zabezpieczenia dostaw energii w Europie i zmniejszenia zależności od przywozu energii, zintegrowania krajowych rynków energii, postawienia na pierwszym miejscu efektywności energetycznej, obniżenia emisyjności gospodarki oraz propagowania badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. W 2016 r. chcielibyśmy przedstawić większość wniosków

¹² http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_pl.pdf

przewidzianych w planie działania na rzecz unii energetycznej. W sporządzanym regularnie sprawozdaniu na temat stanu unii energetycznej przedstawimy osiągnięte postępy i wskażemy, co jeszcze należy zrobić.

Ponieważ UE jest głównym graczem w odbywających się w Paryżu negocjacjach dotyczących klimatu, wdrożenie pakietu klimatyczno-energetycznego do 2030 r. nabierze priorytetowego znaczenia dla zapewnienia należytej realizacji założonych celów. W 2016 r. Komisja przedłoży wniosek dotyczący wspólnego wysiłku redukcyjnego dla sektorów nieobjętych systemem handlu uprawnieniami do emisji (ETS), takich jak budownictwo i rolnictwo, a także w sprawie obniżenia emisyjności transportu. Będziemy promować stosowanie niedyskryminacyjnych systemów opłat drogowych w oparciu o zasady „zanieczyszczający płaci” i „użytkownik płaci” oraz działania zmierzające do utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu, co umożliwi bardziej wydajne wykorzystanie istniejącej infrastruktury drogowej i bardziej elastyczne wykorzystanie zdolności połowowej floty. Aby przyspieszyć transformację sektora energetycznego, Komisja zaproponuje także inicjatywy dotyczące nowej struktury rynku energii, osiągnięcia docelowego poziomu 15 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych do 2030 r., bezpieczeństwa dostaw energii, odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej. Opracujemy wreszcie zintegrowaną strategię na rzecz badań, innowacji i konkurencyjności w obszarze unii energetycznej w celu wykorzystania potencjału tworzenia miejsc pracy i wzrostu związanego z gospodarką niskoemisyjną.

4. Pogłębiony i bardziej sprawiedliwy rynek wewnętrzny oparty na wzmocnionej bazie przemysłowej

Jednolity rynek jest największym i wyjątkowym atutem Europy. Umożliwia on swobodniejsze przemieszczanie się ludzi, towarów, usług i kapitału. Dla konsumentów oznacza to większy wybór i niższe ceny. Dzięki niemu ludzie mogą mieszkać, pracować i studiować w wybranym przez siebie miejscu. Stwarza on szanse dla pracowników i przedsiębiorstw poprzez zmniejszenie obciążeń administracyjnych, z którymi w przeciwnym razie musieliby się oni borykać przy prowadzeniu działalności transgranicznej. Jest to fundament dla konkurencyjności europejskiego przemysłu.

Przyjmując w tym tygodniu strategię na rzecz jednolitego rynku, podkreśliśmy potrzebę wykorzystania tych mocnych stron i dalszego uwalniania pełnego potencjału naszego rynku wewnętrznego, dostosowania się do zmieniających się warunków gospodarczych i sprawienia, by stał się on trampoliną dla naszych przedsiębiorstw i przemysłu, dzięki której osiągną sukces w zglobalizowanej gospodarce. Skupimy się teraz na konkretnych środkach, począwszy od wspierania rozwoju podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą, poprzez uwalnianie potencjału nowych modeli biznesowych powstających w ramach gospodarki opartej na współpracy i ułatwienie transgranicznego świadczenia usług, do modernizacji naszego systemu norm i zapewnienia, aby przepisy dotyczące jednolitego rynku były prawidłowo stosowane i egzekwowane w praktyce. Będziemy dążyć do usunięcia prawnych i technicznych barier dostępu do rynku transportu drogowego i do lepszego egzekwowania obowiązującego ustawodawstwa socjalnego. Jesteśmy ukierunkowani na

wspieranie rozwoju MŚP i podmiotów rozpoczynających działalność poprzez usuwanie przeszkód regulacyjnych i ułatwienie dostępu do finansowania. Przedstawimy nowe inicjatywy dotyczące zapobiegawczych postępowań restrukturyzacyjnych, dzięki którym przedsiębiorcy ogłaszający upadłość dostaną drugą szansę.

Wdrażanie unii rynków kapitałowych jest jednym z głównych aspektów tej pracy, gdyż stworzenie jednolitego rynku kapitałowego, finansowania i oszczędności odegra kluczową rolę w usuwaniu wąskich gardeł inwestycyjnych i ułatwianiu przedsiębiorstwom rozwoju na jednolitym rynku. Bardzo duże znaczenie będzie miało jak najszybsze osiągnięcie przez współprawodawców porozumienia na temat wniosku Komisji w sprawie sekurytyzacji. Przed końcem roku Komisja przedstawi także wniosek dotyczący przeglądu dyrektywy w sprawie prospektu emisyjnego w celu ułatwienia małym przedsiębiorstwom dostępu do finansowania i rynku, jak również dalsze środki w celu wspierania powstawania funduszy kapitału podwyższonego ryzyka oraz rozwijania nowej kultury *venture capital* w celu tworzenia szans dla przedsiębiorczości.

Aby ułatwić Europejczykom pełne wykorzystanie możliwości zatrudnienia w obrębie jednolitego rynku, zaproponowaliśmy już środki mające na celu wzmocnienie Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej (EURES) i współpracy między służbami zatrudnienia. Wnioski dotyczące mobilności pracowników, które przedstawimy w dalszej części bieżącego roku, będą obejmowały środki służące zwalczaniu nadużyć poprzez skuteczniejsze egzekwowanie przepisów i lepszą koordynację systemów zabezpieczenia społecznego. Przedstawimy również ukierunkowany przegląd dyrektywy o delegowaniu pracowników w celu rozwiązania problemu nieuczciwych praktyk prowadzących do dumpingu socjalnego i zjawiska drenażu mózgów poprzez zagwarantowanie, że za tę samą pracę w tym samym miejscu będzie przysługiwało to samo wynagrodzenie.

Położymy również szczególny nacisk na poprawę dostępu do wybranych towarów i usług dla osób niepełnosprawnych.

W 2016 r. będziemy również uważniej przyglądać się kilku wybranym sektorom, bądź ze względu na ich potencjał wzrostu, bądź ze względu na fakt, że stoją one przed specyficznymi wyzwaniami. Przedstawimy strategię na rzecz uwolnienia pełnego potencjału europejskich programów kosmicznych, takich jak Galileo i Copernicus, dla europejskiej gospodarki i obywateli. Będziemy rozwijać i wdrażać europejski plan działania, aby zagwarantować, że nasz rynek obronny będzie gotowy do spełnienia przyszłych potrzeb w zakresie bezpieczeństwa. Będziemy realizować działania następcze w odniesieniu do strategii lotnictwa, która zostanie przedstawiona jeszcze w tym roku. Biorąc pod uwagę rozwój sytuacji w sektorze rolnym, w przyszłym roku przedstawimy również sprawozdanie dotyczące funkcjonowania rynku mleka.

Komisja przedstawi plan działania w sprawie podatku VAT, w tym dalsze kroki na rzecz wydajnego i odpornego na oszustwa ostatecznego systemu VAT, a także inicjatywy dotyczące stawek VAT dla handlu elektronicznego w kontekście jednolitego rynku cyfrowego. Zamierzamy również wycofać szereg wniosków dotyczących podatku VAT, w odniesieniu do których poczyniono niewielkie postępy w Radzie lub w przypadku których

zaprzepaszczone potencjał wprowadzonych przez nie uproszczeń, jak miało to miejsce w przypadku standardowej deklaracji VAT.

Chcemy również poczynić dalsze postępy w kierunku sprawiedliwego, skutecznego i sprzyjającego wzrostowi gospodarczemu opodatkowania przedsiębiorstw w oparciu o zasadę, że powinny one płacić podatki w tym kraju, w którym generowany jest zysk. Przedstawimy pakiet środków służących zwiększeniu przejrzystości systemu podatku od przedsiębiorstw i walce z unikaniem zobowiązań podatkowych, w tym poprzez wdrażanie międzynarodowych standardów w zakresie erozji podstawy opodatkowania i przenoszenia zysków. Zamierzamy wycofać zablokowany wniosek w sprawie wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania osób prawnych i zastąpić go propozycjami stopniowego podejścia, począwszy od uzgodnienia obowiązkowej podstawy opodatkowania. Usprawni to jednolity rynek dla przedsiębiorstw, przy jednoczesnej likwidacji luk prawnych i zapewnieniu, że wszystkie przedsiębiorstwa będą płaciły przypadającą na nie część podatku.

5. Pogłębiona i bardziej sprawiedliwa unia gospodarcza i walutowa

Komisja przedstawiła właśnie kluczowe elementy pierwszego etapu procesu zmierzającego do ukończenia prac nad unią gospodarczą i walutową (UGW) zgodnie z brzmieniem sprawozdania pięciu przewodniczących¹³. Zaproponowaliśmy nowe podejście do europejskiego semestru i lepsze narzędzia wspierające zarządzanie gospodarcze, łącznie z wprowadzeniem krajowych rad ds. konkurencyjności oraz Europejskiej Rady Budżetowej o charakterze doradczym. Proponujemy budowanie lepszego dialogu między Komisją a Parlamentem Europejskim w celu zwiększenia odpowiedzialności demokratycznej naszego systemu zarządzania gospodarczego. Wzywamy również do bardziej spójnej reprezentacji strefy euro w organizacjach międzynarodowych (zwłaszcza w MFW). Do końca tego roku przedstawimy europejski program dotyczący depozytów bankowych opracowany w oparciu o mechanizm reasekuracji i określimy sposoby dalszego zmniejszenia ryzyka i zapewnienia równych warunków działania w sektorze bankowym.

Środki te stanowią istotny krok w kierunku bardziej odpornej i dobrze prosperującej unii gospodarczej i walutowej. W tym kontekście europejski semestr 2016 będzie bardziej skoncentrowany na sytuacji gospodarczej i finansowej w całej strefie euro, zwiększony zostanie też nacisk na osiągnięte przez państwa członkowskie wyniki w zakresie zatrudnienia i spraw społecznych i promowanie konwergencji, w tym przez usunięcie krajowych barier dla inwestycji

Przyczyni się do tego rozwój europejskiego filaru praw społecznych. Komisja będzie prowadzić prace w dwóch uzupełniających się obszarach działań: po pierwsze – przeprowadzi modernizację i zlikwiduje luki w istniejących przepisach dotyczących polityki społecznej, aby uwzględnić obecne środowisko pracy i dopilnować, by nowe modele pracy umożliwiły utrzymanie odpowiedniej równowagi w relacjach między pracodawcami a pracownikami; po drugie – zidentyfikuje wskaźniki społeczne, w szczególności w odniesieniu do koncepcji „flexicurity”, w oparciu o sprawdzone rozwiązania funkcjonujące w państwach

¹³ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/5-presidents-report_pl.pdf

członkowskich, z myślą o większej konwergencji, w szczególności w strefie euro, w odniesieniu do funkcjonowania rynku pracy, umiejętności i ochrony socjalnej.

Będziemy prowadzić te prace w ramach pogłębionego dialogu z Parlamentem Europejskim, państwami członkowskimi, parlamentami krajowymi i partnerami społecznymi. Aby przygotować się do przejścia z etapu 1 na etap 2 urzeczywistniania UGW oraz publikacji białej księgi Komisji przewidzianej na wiosnę 2017 r., Komisja rozpocznie szeroko zakrojone konsultacje i debatę w całej UE. Będziemy również korzystać z analizy przeprowadzonej przez grupę ekspertów wysokiego szczebla, która zostanie powołana latem 2016 r. Parlament Europejski będzie aktywnie uczestniczył we wszystkich tych pracach przygotowawczych.

6. Rozsądna i wyważona umowa o wolnym handlu ze Stanami Zjednoczonymi

Handel międzynarodowy i inwestycje stanowią główną siłę napędową europejskiego planu odbudowy gospodarczej. UE jest wyjątkowo dobrze przygotowana, aby zadbać o to, by szanse wynikające z globalizacji zostały wykorzystane z korzyścią dla Europejczyków, w sposób przejrzysty oraz odpowiedzialny pod względem społecznym i środowiskowym. Aktywna polityka handlowa zagwarantuje, że będziemy mogli nawiązać kontakty z nowymi, rozwijającymi się ośrodkami światowego wzrostu gospodarczego i staniemy się częścią nowych cyfrowych i globalnych łańcuchów wartości. Zapewni to rynki zbytu dla naszych przedsiębiorstw i tworzenie wysokiej jakości miejsc pracy, bez konieczności wyrzeczenia się naszych europejskich wartości i norm.

Głównym priorytetem na 2016 r. pozostaje umowa w sprawie transatlantyckiego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego (TTIP) ze Stanami Zjednoczonymi. Zobowiązaliśmy się do wynegocjowania sprawiedliwego i wyważonego porozumienia ze Stanami Zjednoczonymi, z uwzględnieniem nowego podejścia do ochrony inwestycji. Planujemy wzmocnić współpracę z regionem Azji i Pacyfiku, na przykład poprzez negocjacje w sprawie umowy o wolnym handlu pomiędzy UE a Japonią i umowę inwestycyjną UE-Chiny, wystąpienie o zezwolenie na prowadzenie negocjacji w sprawie umów o wolnym handlu z Australią i Nową Zelandią, a także otwarcie negocjacji w sprawie wolnego handlu z Filipinami i z Indonezją, gdy tylko wystąpią ku temu warunki. Ten ambitny program dwustronnych stosunków handlowych, który obejmuje już 27 partnerów negocjacyjnych, stanowi uzupełnienie wielostronnego systemu Światowej Organizacji Handlu, będącego podstawą podejścia stosowanego przez UE.

W 2016 r. Komisja zamierza doprowadzić do tymczasowego stosowania szeregu nowych umów, w tym umów z Kanadą i z wieloma regionami Afryki, Karaibów i Pacyfiku. Będziemy ściśle monitorować obowiązujące umowy, takie jak umowy z krajami z naszego wschodniego sąsiedztwa. Rozpoczniemy prace nad modernizacją niektórych obowiązujących umów w świetle nowych realiów gospodarczych, w tym z krajami takimi jak Turcja, Meksyk i Chile.

Poprzez nową strategią handlową i inwestycyjną, którą przedstawiliśmy na początku tego miesiąca, zamierzamy uaktualnić narzędzia polityki handlowej i lepiej nakierować je na kwestię usług, handlu elektronicznego, mobilności, dostępu do zasobów naturalnych,

innowacji oraz inne czynniki wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Zintensyfikujemy prace na rzecz wdrażania i stosowania umów handlowych w celu zapewnienia, aby wynikające z nich możliwości zostały wykorzystane do osiągnięcia rzeczywistych wyników, przy zwróceniu szczególnej uwagi na MŚP oraz ułatwienie pracownikom przystosowania się do zmian. Będziemy również kontynuować prace na rzecz zwiększenia przejrzystości naszych negocjacji handlowych dla zainteresowanych stron i obywateli.

7. Obszar sprawiedliwości i przestrzegania praw podstawowych, którego podstawą jest wzajemne zaufanie

Terroryzm i radykalizacja postaw, przestępczość zorganizowana i cyberprzestępczość zagrażają bezpieczeństwu Europejczyków i ze względu na swój ponadnarodowy charakter wymagają reakcji ze strony UE. Komisja położy nacisk na realizację Europejskiej agendy bezpieczeństwa poprzez przedstawienie wniosków, takich jak wniosek o dokonanie przeglądu decyzji ramowej w sprawie zwalczania terroryzmu w celu zmierzenia się ze zjawiskiem zagranicznych bojowników terrorystycznych oraz wniosek w sprawie zwalczania fałszowania i oszustw związanych z bezgotówkowymi środkami płatniczymi. Kontynuowane będą prace nad przeglądem ram prawnych dotyczących kontroli broni palnej. Będziemy zwracać większą uwagę na rozwijanie współpracy operacyjnej i narzędzi, które stanowią podstawę wzajemnego zaufania, niezbędnego do skutecznego transgranicznego egzekwowania prawa, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu praw podstawowych.

Reforma ochrony danych (dotycząca rozporządzenia i dyrektywy) oraz wniosek w sprawie danych dotyczących przelotu pasażera UE powinny zostać uzgodnione przez współprawodawców do końca tego roku. Komisja dąży do zawarcia solidnego porozumienia ze Stanami Zjednoczonymi w sprawie przekazywania danych osobowych do celów egzekwowania prawa, które zapewni konieczne gwarancje, w tym kontrolę sądową dla jednostek. W świetle nowego orzecznictwa będziemy pracować nad nowymi ramami zapewniającymi odpowiednią ochronę danych osobowych przechowywanych przez przedsiębiorstwa w Stanach Zjednoczonych.

W 2016 r. ważne będzie, aby współprawodawcy poczynili postępy w sprawie Prokuratury Europejskiej i reformy Europolu. Komisja będzie również kontynuować prace w celu doprecyzowania zagadnień związanych z dostępem do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

Komisja będzie także kontynuować prace zmierzające do przystąpienia UE do europejskiej konwencji praw człowieka, w pełni uwzględniając opinię Trybunału Sprawiedliwości¹⁴.

8. W kierunku nowej polityki w dziedzinie migracji

Stawienie czoła kryzysowi związanemu z uchodźcami i zarządzanie presją migracyjną na nasze granice to obecnie najpilniejsze zadania, przed którymi stoi Unia. Brak stabilności,

¹⁴ Dz.U. C 65 z 23.2.2015, s. 2.

wojny i ubóstwo w naszym sąsiedztwie oznaczają, że kwestia ta będzie musiała pozostać na pierwszym miejscu naszego programu politycznego przez najbliższe kilka lat.

Europejski program w zakresie migracji, który przedstawiliśmy w maju 2015 r., obejmuje kompleksowe podejście do zarządzania migracją w oparciu o zasady solidarności i odpowiedzialności. Wprowadzono już w życie dwa nadzwyczajne programy mające na celu relokację z najbardziej dotkniętych państw członkowskich do innych państw 160 tys. osób potrzebujących ochrony międzynarodowej. Dzięki prowadzonym przez Frontex wspólnym operacjom „Posejdon” i „Tryton” codziennie ratuje się rozbitków na Morzu Śródziemnym. Zespoły wsparcia zarządzania migracjami w newralgicznych obszarach pomagają obecnie władzom Grecji i Włoch w identyfikowaniu, rejestrowaniu i obsłudze nowo przybyłych. Zwiększono wysiłki w celu zwalczania przemytu ludzi i rozbijania grup zajmujących się handlem ludźmi. Podejmowane są działania na rzecz doprowadzenia do powrotu osób, które nie potrzebują ochrony międzynarodowej.

UE uruchomiła już środki w wysokości 4 mld EUR przeznaczone na pomoc humanitarną, rozwojową, gospodarczą i stabilizacyjną dla Syryjczyków przebywających w kraju i w społecznościach przyjmujących w Libanie, Jordanii, Iraku, Turcji i Egipcie. Kolejne 1,8 mld EUR zostanie przeznaczone na utworzenie „awaryjnego funduszu powierniczego na rzecz stabilności oraz wyeliminowania pierwotnych przyczyn nielegalnej migracji oraz osób przesiedlonych w Afryce”. Wzmocnienie i pogłębienie współpracy z państwami trzecimi będącymi krajami pochodzenia i tranzytu ma kluczowe znaczenie dla lepszego zarządzania migracją, w tym poprzez wspólne wysiłki mające na celu zapewnienie wsparcia dla rosnącej liczby uchodźców i osób wewnątrznie przesiedlonych w państwach trzecich.

Kryzys pokazał, że oprócz tych natychmiastowych kroków, trzeba gruntownie przemyśleć sposób zarządzania naszą wspólną granicą zewnętrzną i europejskimi ramami dotyczącymi azylu. Jeszcze w tym roku Komisja przedstawi wnioski dotyczące europejskiej straży granicznej i przybrzeżnej w oparciu o znaczące wzmocnienie agencji Frontex.

Dokonamy przeglądu naszego wspólnego systemu azylowego w celu skorygowania braków i niedociągnięć w działaniu systemu dublińskiego oraz wzmocnienia roli Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu. Będziemy nalegać na pełne i szybkie wprowadzenie w życie planu działania UE w zakresie powrotów oraz osiągnięcie porozumienia w sprawie oczekujących wniosków dotyczących realizacji Europejskiego planu w zakresie migracji. Będziemy również przedstawiać propozycje dotyczące ustrukturyzowanego systemu przesiedleń, tak aby osoby potrzebujące ochrony mogły bezpiecznie dotrzeć do UE, bez konieczności narażania życia w rękach przemytników; propozycjom tym towarzyszyć będzie realizacja lepszych programów ochrony w sąsiadujących regionach.

Aby sprostać przyszłym potrzebom demograficznym i zapotrzebowaniu rynku pracy w Europie, przedstawimy też nowe podejście w sprawie legalnej migracji, w tym środków mających na celu ulepszenie przepisów dyrektywy w sprawie niebieskiej karty.

9. Silniejsza pozycja na arenie międzynarodowej

W coraz bardziej złożonym świecie, w którym można dostrzec coraz więcej powiązań, coraz więcej konfliktów, a także bardzo dużą dynamikę zmian, większego znaczenia nabierają spójność działań zewnętrznych UE oraz zdolność do wykorzystania w sposób kompleksowy wszystkich dostępnych instrumentów na potrzeby osiągnięcia celów i uzupełnienia obszarów polityki wewnętrznej. Wyzwania takie jak migracja, dostęp do energii i innych zasobów oraz zmiany klimatu wskazują na potrzebę określenia skutecznego wymiaru zewnętrznego w celu realizacji głównych celów polityki wewnętrznej i umożliwienia UE wykorzystania szans na potrzeby rozwijania wyznawanych przez nią wartości, takich jak demokracja, prawa człowieka, równość i solidarność, a także krzewienia europejskiej historii i kultury na całym świecie. Komisja zamierza zatem wnieść znaczący wkład we wsparcie prac wysokiej przedstawiciel/wiceprzewodniczącej Komisji dotyczących nowej globalnej strategii w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Przy rozwiązywaniu poważnych kryzysów, takich jak konflikty w Syrii, Libii i na Ukrainie, Komisja będzie w dalszym ciągu aktywnie angażować się we wspieranie podmiotów międzynarodowych, takich jak Organizacja Narodów Zjednoczonych oraz Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, z wykorzystaniem pełnego wachlarza strategii politycznych, finansowania i innych instrumentów pozostających do jej dyspozycji. Dokonamy przeglądu instrumentów służących poprawie bezpieczeństwa i rozwoju w krajach partnerskich i będziemy je w dalszym ciągu udoskonalać, a także wprowadzimy środki mające ułatwić im lepsze zarządzanie sektorem bezpieczeństwa oraz budowanie zdolności.

W wyniku trwających konsultacji publicznych będziemy mogli przedstawić nowe ramy strategii politycznych regulujących stosunki z państwami i regionami Afryki, Karaibów i Pacyfiku po wygaśnięciu umowy z Kotonu. Polityka rozwoju realizowana przez Komisję oraz nowa strategia handlowa i inwestycyjna przyczynią się do promowania rozwoju gospodarczego, wspierania pomocy społecznej i ochrony środowiska, obrony praw człowieka, walki z korupcją oraz usprawnienia zarządzania migracją, a jednocześnie pozwolą zająć się ich przyczynami.

Komisja nadal będzie dążyć do dalszej konkretyzacji perspektywy przystąpienia krajów kandydujących. W tym kontekście wzmocnimy nasze partnerstwo z Turcją, co będzie obejmowało realizację planu działania dotyczącego migracji i modernizacji unii celnej. Nowa europejska polityka sąsiedztwa przyniesie bardziej ukierunkowane i dostosowane ramy na rzecz wspierania stabilizacji i rozwoju demokracji wśród naszych wschodnich i południowych sąsiadów.

Będziemy również wspierać wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą w pogłębieniu stosunków dwustronnych z najważniejszymi partnerami UE. Trzeba będzie regularnie aktualizować dostosowane do konkretnych przypadków podejścia strategiczne, czego pierwszym przykładem będzie polityka UE wobec Chin. Po pomyślnym zakończeniu negocjacji w sprawie irańskiego programu jądrowego możliwe będzie rozważenie odnowionych ram współpracy UE z tym krajem, pod warunkiem pełnego wykonania umowy.

10. Unia demokratycznych zmian

Komisja będzie współpracować z Parlamentem Europejskim i Radą w celu zagwarantowania, aby negocjacje w sprawie nowego międzyinstytucjonalnego porozumienia w sprawie lepszego stanowienia prawa można było zakończyć przed końcem roku. Będzie to służyło umocnieniu naszego wspólnego zaangażowania na rzecz lepszych uregulowań prawnych stanowiących narzędzie pozwalające osiągać lepsze wyniki, zwiększeniu przejrzystości podejmowania decyzji w Europie oraz wyposażeniu wszystkich trzech instytucji w narzędzia usprawnienia przyszłej współpracy.

W 2016 r. przedstawimy wniosek dotyczący porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości przeznaczonego dla grup interesu pragnących wpłynąć na proces decyzyjny w Parlamencie Europejskim, Radzie i Komisji.

W minionym roku wzmocniliśmy zaangażowanie Komisji i zintensyfikowaliśmy jej dialog z parlamentami narodowymi, co przekłada się zarówno na spotkania i wymianę poglądów z komisjami parlamentarnymi, jak i na odnowione zobowiązanie do prowadzenia dialogu politycznego na temat projektów wniosków. Planujemy rozwijać tę współpracę w 2016 r., podejmując dalsze kroki mające na celu zapewnienie, aby parlamenty narodowe miały silną pozycję w polityce europejskiej.

Będziemy również w dalszym ciągu rozwijać naszą koncepcję „dialogów obywatelskich”, które umożliwiają członkom Komisji wysłuchać bezpośrednio opinii obywateli w ich własnych regionach i udzielić odpowiedzi dotyczących kwestii, które są dla nich najistotniejsze.

To przełomowy moment dla Unii Europejskiej. Przed nami bezprecedensowe wyzwania: kryzys związany z uchodźcami, bezrobocie i przepaść między możliwościami gospodarki a potrzebami w zakresie tworzenia miejsc pracy, konieczność pogłębienia unii gospodarczej i walutowej, zmiany klimatu, niestabilna sytuacja wśród naszych wschodnich i południowych sąsiadów, a także potrzeba znalezienia sprawiedliwego rozwiązania dotyczącego obecności Zjednoczonego Królestwa w Unii Europejskiej zaangażowanej na rzecz czterech swobód jednolitego rynku oraz wartości, które dzielą wszystkie 28 państw członkowskie.

Nadszedł czas na nieprzeciętne działania, dlatego też w niniejszym programie prac Komisja zobowiązuje się do podjęcia odważnych, konkretnych i pragmatycznych kroków, które pozwolą nam sprostać tym wyzwaniom i umocnić się w duchu europejskiej solidarności i odpowiedzialności. Oczekujemy, że nasi partnerzy w Parlamencie Europejskim i Radzie zaangażują się wraz z nami w szybkie osiągnięcie takich wyników, jakich Europejczycy oczekują od swojej Unii.